A°. 1807. N°. 6.

LEYDSE COURANT.

DONDERDAG DEN 15 JANUARY.

LEYDEN den 15 January. Indien deze Stad ooit eenigen rampspoed ondergaan heeft, die, om deszelfs merkwaardigheid in de Gedenkschriften is aangetekend geworden, heeft dezelve nochtans nimmer kunnen evenaaren aan die allerverschrikkelykste gebeurenis, welke dezelve eergister namiddag een quartier over vier uuren op de allerónverwagtste wyze bejegende. Op dat allerhoodlottigst tydstip was het, dat eensslags de Hemel als in vollen vlam stond, en gelykrydig van zulk eenen verbazenden slag wierd gevólgd, dat men niet alleen in den Haag en Delft, maar ook te Gouda, Zwammerdam, Rotterdam, ja zelfs te Amsterdam en gelykliggende Plaatzen, omtrent 10 uuren in de rondte den slag heeft gehoord, en in het denkbeeld was, dat er eene Aardbeeving was geschied, terwyl ondertusschen, als in eene minuut, omtrent een derde deel der Stad een prooy wierd van de akeligste verwoesting, en den deerniswaardigsten jammer; want niet alleen wierden eene ontelbaare menigte Huizen beroofd van de Glazen hunner Voorgevels en Daken, maar zeer veelen wierden van binnen op de allerdeerlykste wyze beschadigd, en verscheiden der aanzienlykste Huizen wierden genoegzaam plotslings in eenen puinhoop verwisseld.

Ontzettend was de angst en bekommering, op ieders gelaat te leezen, over dezen vervaarlyken schok en plotslinge verwoesting, van welke niemant in den beginne de oorzaak wist op te geeven; dan eindelyk bleek het maar al te waar dat dezelve voortkwam uit het opspringen van een Particulier Schip, met Buskruid geladen, toebehoorende aan *Adam van Schie*, het welk door deze Stad moest passeeren, en nu liggende was in het Rapenburg tusschen de Koepoorts- en St. Jacobs Gragt, zynde een der aanzienlykste en deftige gedeeltens der Stad.

Onderscheiden zyn de opgaven van de hoeveelheid Buskruid, welke in dit Schip zou geladen zyn geweest, doch, volgens de meest algemeene, zou het vier Lasten zyn geweest. Even onbepaald zyn de gezegdens nopens de wyze op welke het vuur daar in gekomen is, maar dit is zeker, dat misschien nimmer het opspringen van eenig Kruid-Magazyn deszelfs verwoesting meerder heeft uitgebreid, dan thans door deze yselyke gebeurenis is geschied.

De allergrootste was intusschen daar, waar het opspringen voorviel, als werdende de Huizen aan de beide zyden van dat gedeelte van het Rapenburg, daar door geheel en al in Puinhoopen verwisseld, terwyl de verwoesting zich vervolgens links en regts langs geheel het Rapenburg aan wederzyden verspreidde, als mede van de eene zyde, links af, op de Koepoorts Gragt, Vliet, Cellebroers Gragt, en verder tot het Noordëinde toe, en rechts af op de St. Jacobs Gragt, Gárenmarkt, Leevendaal, Hoogewoerd, en tusschen loopende Straaten en Steegen; voorts aan de overzyde, regts af, hetzelve Rapenburg geheel lange, met de tusschen leggende Nieuw-Steeg, Heeren-Steeg, Klok-Steeg, Hout-Straat, enz. daar onder begreepen de St. Pieters Kerk, die zeer beschadigd is geworden, vervolgens links af, de geheele Langebrugge, en Breede Straat, op welke het Raadhuis mede beschadigd is geworden, met de tusschen loopende Straaten en Steegen, den Nieuwen-Rhyn, Hoogl. Kerk Gragt, Middelweg, Hooy Gragt, en tot op de Heere Gragt en Haarlemmer Straat toe, zynde insgelyks de St. Pancras- of Hoogelandsche Kerk, beschadigd geworden. Wyders is door dit droevig toeval ook een Jacht, mede schuins over het voorn. Schip liggende, in de lucht gesprongen, zynde daar in geweest een aanzienlyk aantal Lieden, welke by een zeker Heer ter maaltyd zynde, grootendeels met denzelven zyn omgekomen.

Ongelukkiglyk wierd dit deerlyk onheil nog met een nieuwen ramp vermeerderd, door het ontstaan van brand in de ternedergestorte Huizen, welke in weerwil van alle betoonde werkzaamheid niet voor den volgenden ogtend om 6 uuren geheel en al was geblust, zynde het Weer allerongunstigst en de wind vry sterk.

Deze beklaaglyke omstandigheid belemmerde niet weinig de overige pogingen die aangewend wierden, ter redding van ongelukkigen, die zich onder de Puinhoopen mogten bedolven bevinden. Zyne Koninglyke Majesteit, van den beklaaglyken ramp, aan Leyden bejegend, kennis bekomen hebbende, begaf zich van een klein gevolg vergezeld, terstond herwaards, om deze ongelukkige Stad door zyne tegenwoordigheid en Vaderlyke zorg allen mogelyken bystand en hulp te doen toebrengen, kwam reeds des avonds om half negen uuren in de Stad, begaf zich naar het Raadhuis, alwaar de Ed. Gr. Achtb. Regeering vergaderd was, en vervolgens naar het droevig Toneel des ongeluks, alwaar Hoogstdezelve, in eigen Persoon, niet alleen alle pogingen ter redding aanmoedigde, met toezegging van aanzienlyke beloóningen voor elke geredde leevende ziel, maar ook zonder eenig gevaar te ontzien op de onverschrokkenste wyze zelfs yverig medewerkte, tot de redding van de Elendelingen, met de aandoenlykste blyken van hartelyke deelneeming in de treurige omstandigheden, in welke Leydens Ingezetenen gedompeld zyn geworden, vertrekkende niet voor gisteren ogtend ten 6 uuren weder naar 's Hage.

Onder 's Konings Vaderlyke voorzorgen was, behalven de Ordre aan Hoogstdeszelfs Garde en een gedeelte van het Haags Garnisoen gegeeven, om terstond naar Leyden te vertrekken, ook die om daadelyk 4 à 5 Brandspuiten in gereedheid te brengen, en die ook successivelyk, door Paarden getrokken, herwaards zyn gekomen, en daar de loflyke Regeering, ter voorkoming van ongelukken, de Bakkers had verboden om Brood te bakken, wierd aan de Haagsche Bakkers gelast een groot getal Brooden te bakken, en naar deze Stad te zenden; ook zyn op ordre van Zyne Majesteit een groot aantal Timmerlieden, Glazenmakers, enz. alhier aangekomen om de Werkbaazen te helpen, ter voorziening in de eerste en dringendste noodwendigheden.

Te vergeefs is het om voor als nog te willen opgeeven het aantal der ongelukkigen, by dezen droevigen ramp omgekomen, alzo dezelve nog van tyd tot tyd worden gevonden en ontdekt; zo als nog heden verscheide Lyken van Menschen en Kinderen gevonden zyn, zo aan het School van het *Nut van 't Algemeen*, als van een naby hetzelve gelegen Joodsch School, beide zeer in de nabyheid van de plaats waar het ongeluk voorviel. Insgelyks zyn er verscheiden Lieden, die zwaar gekwetst zyn geworden, vervolgens gestorven, andere liggen nog deerlyk verminkt.

De ruine, de elende, en de verslagenheid, die er over het algemeen plaats heeft is onbeschryflyk, en genoegzaam ziet men geene mogelykheid om het vernielde te herstellen.

Wy hebben getragt den Lezer zo veel mogelyk mede te deelen, hetgeene nopens dien eeuwig onvergeetlyken rampspoed, uit de onderscheide verhaalen en berigten, ter onzer kennis is gekomen. Gaarne zouden wy die reeds vroeger en in onze gewoone Woensdagse Courant hebben medegedeeld, dan, daar niet alleen ook ons Huis allerdeerlykst is gerelsterd geworden, maar ook ons Comptoir en Courant Drukkery geheel en al in duigen gebragt, hebben wy slegts zo veel kunnen doen om dit klein berigt te geven. Wy vertrouwen van de edelmoedigheid onzer Landgenooten, dat zy de noodzaaklykheid genoeg zullen bevroeden, dat wy thans alle buitenlandsche tydingen daar laaten, en in de onmooglykheid zyn om eenige Advertentien te plaatzen, hoopende in staat te zullen weezen om zulks in de Courant van Vrydag te repareeren.

*** Onder de rampzalige Slagt-offers van de verschriklyke gebeurenis van Maandag den 12 dezer, bevond zich ook, tot myne onbeschryflyke droefheid, myn waarde en tederbeminde Man FRANÇOIS ETIENNE CHARLES VAN RANDWYCK, en 't is door deze ongewoone, doch in deze bedroefde en kommerlyke omstandigheden verkieslyken weg dat ik zulks aan myne Vrienden en Naastbestaanden met een schreijend hart bekend make.

LEYDEN den 13 January 1807.

A. J. VAN ZUYLEN VAN NYEVELT.
Douairiere VAN RANDWYK.

*** De ramp, welke onze Stad gisteren middag trof, was ook in het byzonder voor myne Woninge en Huisgezin noodlottig; de verbryzeling myner Goederen houde ik voor niets, in vergelyking van het verlies, dat my treft door het ongelukkig overlyden van myne zwangere lieve Vrouw, JEANNE BABUT, in den ouderdom van 35 Jaren, het tiende van onzen Echt. Ik verlies eene brave, getrouwe, my hartelyk lievende Echtgenoote, en myne vyf jonge Kinderen eene zorgvuldige, tedere Moeder; ik ben met vier myner Kinderen, door Gods bewarende goedheid, ongeschonden; myn oudste Zoontje, die my als uit den dood is wedergegeven, is aan het hoofd gekwetst, en heeft eene ligte Beenbreuk.

God, hoop ik, zal my genade geven om Hem te zwygen en zyne hooge Wysheid te eerbiedigen, waartoe ik my aanbevele in de voorbede myner Vrienden.

LEYDEN, 13. January 1807.

JOHANNES BRILL.

Te Leyden, by de Wed. ANTHONY DE KLOPPER en ZOON, op de Breede Straat.

LEYDSE